

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

AVIZE

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 20 aprilie 2009

cu privire la o propunere de Regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 332/2002 de înființare a unui mecanism de asistență financiară pe termen mediu pentru balanțele de plăți ale statelor membre

(CON/2009/37)

(2009/C 106/01)

Introducere și teme juridic

La 17 aprilie 2009, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Consiliului Uniunii Europene o solicitare de consultare cu privire la o propunere de Regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 332/2002 de înființare a unui mecanism de asistență financiară pe termen mediu pentru balanțele de plăți ale statelor membre ⁽¹⁾ („regulamentul propus”) ⁽²⁾.

Competența BCE de a adopta un aviz se întemeiază pe articolul 105 alineatul (4) din Tratatul de instituire a Comunității Europene deoarece BCE gestionează asistența acordată în cadrul acestui mecanism. În conformitate cu articolul 17.5 prima teză din Regulamentul de procedură (regulamentul intern) al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Observații cu caracter general

BCE consideră că, având în vedere circumstanțele financiare actuale, există o probabilitate mai mare ca statele membre din afara zonei euro să adreseze cereri de asistență financiară pe termen mediu decât a existat anterior și ca cererile acestora de asistență să implice sume mai mari decât cele anticipate în 2002, când Regulamentul (CE) nr. 332/2002 a intrat în vigoare, și în 2008, când acesta a fost modificat. Prin urmare, BCE consideră că, având în vedere evoluțiile internaționale economice și financiare, cererea potențială de asistență ar putea să depășească plafonul actual de 25 miliarde EUR, și salută propunerea de majorare a plafonului până la 50 miliarde EUR astfel încât să permită Comunității să aprobe cererile potențiale de asistență financiară.

În acest context, BCE subliniază că procedura avută în vedere în regulamentul propus trebuie să respecte pe deplin interdicția privind finanțarea monetară prevăzută la articolul 101 alineatul (1) din Tratat, în coroborare cu Regulamentul (CE) nr. 3603/93 al Consiliului din 13 decembrie 1993 de precizare a definițiilor necesare aplicării interdicțiilor menționate la articolele 104 și 104b alineatul (1) din tratat ⁽³⁾. În special, BCE

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 332/2002 din 18 februarie 2002 de înființare a unui mecanism de asistență financiară pe termen mediu pentru balanțele de plăți ale statelor membre (JO L 53, 23.2.2002, p. 1).

⁽²⁾ COM(2009) 169 final.

⁽³⁾ JO L 332, 31.12.1993, p. 1.

înțelege că majorarea până la 50 miliarde EUR a sumei pentru asistență astfel cum se prevede în regulamentul propus va fi finanțată exclusiv din bugetele statelor membre și că nu va include nicio finanțare pe termen scurt ori refinanțare de către Sistemul European al Băncilor Centrale. În această privință, se așteaptă să fie pe deplin finanțate la termenele corespunzătoare conturile Comunității deschise la BCE și conturile statelor membre deschise la băncile centrale naționale (BCN).

2. Observații specifice

2.1 *Articolul 9a nou propus*

BCE înțelege pe deplin necesitatea de a asigura gestionarea eficientă a asistenței financiare comunitare pe termen mediu. Cu toate acestea, BCE subliniază că articolul 9a nou propus ar putea fi citit astfel încât să se înțeleagă că, asupra conturilor BCE și ale BCN, Curtea de Conturi Europeană ar avea competența de a efectua controale sau audituri financiare. Prin urmare, BCE sugerează ca, în lumina recunoașterii existenței cadrului legal instituit prin articolul 27 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene care se aplică BCE și BCN, articolul 9a nou propus să își limiteze în mod expres sfera de aplicare la statele membre care beneficiază de asistență financiară comunitară pe termen mediu.

2.2 *Obligația de a consulta Comisia*

Articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 332/2002 impune unui stat membru care nu a adoptat moneda euro obligația de a consulta Comisia în cazul în care statul membru respectiv „propune apelarea la surse de finanțare extracomunitare care fac obiectul unor condiții de politică economică”. Se recomandă ca sintagma „condiții de politică economică” să fie modificată pentru a fi clar că respectivele „condiții de politică economică” includ „criteriile de eligibilitate *ex ante*” care, prin urmare, includ fără echivoc tipul de condiții care vor fi utilizate în noile aranjamente ale Fondului Monetar Internațional ⁽¹⁾.

2.3 *Disponibilitatea asistenței financiare comunitare pe termen mediu ca măsură preventivă*

Se subliniază că articolul 3 alineatul (2) și articolul 5 alineatul (1) propuse modificate din Regulamentul (CE) nr. 332/2002 nu conțin trimiterile la „programul de rezervă” care se regăsesc în versiunile actuale ale respectivelor articole. Aceste omisiuni sugerează o modificare a domeniului de aplicare a asistenței financiare comunitare pe termen mediu în așa fel încât asistența respectivă ar fi disponibilă numai pentru dificultăți curente, prin opoziție cu cele potențiale, în ceea ce privește balanțele de plăți. În această privință, articolul 119 alineatul (1) din Tratat se referă în mod expres la asistență ca fiind disponibilă în cazul în care un stat membru este „amenințat în mod serios” cu apariția dificultăților în ceea ce privește balanța sa de plăți. Articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 332/2002 se referă, de asemenea, la asistența disponibilă în cazul în care un stat membru este „amenințat de” (prin opoziție cu „se confruntă cu”) dificultăți majore în ceea ce privește balanța de plăți. Trimiterile la un „program de rezervă”, care se regăsesc în prezent în articolul 3 alineatul (2) și articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 332/2002 au stabilit, în esență, cadrul pentru acordarea asistenței ca măsură preventivă. Trimiterile la un „program de rezervă” ar putea fi reintroduse în articolul 3 alineatul (2) și în articolul 5 alineatul (1).

2.4 *Natura conceptului „memorandum de înțelegere” nou propus*

Este recomandabil să se sporească coerența în descrierea conceptului „memorandum de înțelegere” care este necesară prin prisma articolului 3a nou propus. În mod specific, considerentul 2 se referă la respectivul memorandum ca fiind „negociat”, în timp ce articolul 3a nou propus sugerează că respectivul memorandum va fi mai mult de natura unui document unilateral care detaliază „condițiile stabilite de Consiliu”. Având în vedere că formularea articolului 3a o urmează îndeaproape pe cea a articolului 119 alineatul (2) din Tratat, se sugerează asigurarea conformității considerentului 2 cu formularea articolului 3a nou propus.

⁽¹⁾ A se vedea „IMF Overhauls Lending Framework”, comunicat de presă nr. 9/85, 24 martie 2009 pe site-ul Fondului Monetar Internațional <http://www.imf.org>

3. Propuneri de redactare

Anexa la prezentul aviz cuprinde propuneri de redactare pentru situațiile în care recomandările de mai sus ar duce la modificarea regulamentului propus.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 20 aprilie 2009.

Președintele BCE
Jean-Claude TRICHET

ANEXA

Propuneri de redactare

Textul propus de Comisie	Modificările propuse de BCE
--------------------------	-----------------------------

Modificarea 1

Considerentul 2 din regulamentul propus

„În lumina experiențelor recente câștigate în ceea ce privește funcționarea asistenței financiare pe termen mediu, trebuie clarificate sarcinile și responsabilitățile Comisiei, respectiv ale statelor membre implicate în implementarea regulamentului. În plus, condițiile de acordare de asistență financiară trebuie bine precizate într-un memorandum de înțelegere care trebuie negociat între Comisie și statele membre implicate.”	„În lumina experiențelor recente câștigate în ceea ce privește funcționarea asistenței financiare pe termen mediu, trebuie clarificate sarcinile și responsabilitățile Comisiei, respectiv ale statelor membre implicate în implementarea regulamentului. În plus, condițiile de acordare de asistență financiară trebuie bine precizate prezentate într-un memorandum de înțelegere care trebuie negociat între Comisie și statele membre implicate.”
---	---

Justificare – A se vedea punctul 2.4 din aviz

Modificarea 2

Considerentul 4 din regulamentul propus

„Buna gestiune a asistenței financiare comunitare primite este extrem de importantă. Prin urmare, acordurile de împrumut existente oferă Curții de Conturi Europene și Oficiului European de Luptă Antifraudă posibilitatea de a efectua controale atunci când este cazul, iar această posibilitate trebuie cuprinsă în prezentul regulament.”	„Buna gestiune a asistenței financiare comunitare primite este extrem de importantă. Prin urmare, acordurile de împrumut existente oferă Curții de Conturi Europene și Oficiului European de Luptă Antifraudă posibilitatea de a efectua controale atunci când este cazul, fără a aduce atingere articolului 27 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, în statul membru care primește asistență financiară comunitară pe termen mediu , iar această posibilitate trebuie cuprinsă în prezentul regulament.”
--	---

Justificare – A se vedea punctul 2.1 din aviz

Modificarea 3

Articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 332/2002

„Dacă un stat membru care nu adoptă moneda euro propune apelarea la surse de finanțare extracomunitare care fac obiectul unor condiții de politică economică, statul respectiv trebuie să consulte mai întâi Comisia”	„Dacă un stat membru care nu adoptă moneda euro propune apelarea la surse de finanțare extracomunitare care fac obiectul unor condiții de politică economică, inclusiv criteriile de calificare prestabilite , statul respectiv trebuie să consulte mai întâi Comisia”
---	---

Justificare – A se vedea punctul 2.2 din aviz

Modificarea 4

Articolul 1 alineatul (2) din regulamentul propus

„Statele membre interesate analizează împreună cu Comisia nevoile financiare și prezintă un proiect de program rectificativ.”	„Statele membre interesate analizează împreună cu Comisia nevoile financiare și prezintă un proiect de program rectificativ sau de rezervă .”
---	--

Justificare – A se vedea punctul 2.3 din aviz

Textul propus de Comisie	Modificările propuse de BCE
--------------------------	-----------------------------

Modificarea 5

Articolul 1 alineatul (4) din regulamentul propus

<p>„1. Comisia adoptă măsurile necesare pentru a verifica periodic, în colaborare cu Comitetul Economic și Financiar, conformitatea politicii economice a statului membru beneficiar al împrumutului comunitar cu programul rectificativ și cu alte condiții prevăzute de Consiliu în aplicarea articolului 3. În acest scop, statele membre pun la dispoziția Comisiei toate informațiile necesare și cooperează pe deplin cu aceasta.”</p>	<p>„1. Comisia adoptă măsurile necesare pentru a verifica periodic, în colaborare cu Comitetul Economic și Financiar, conformitatea politicii economice a statului membru beneficiar al împrumutului comunitar cu programul rectificativ sau de rezervă și cu alte condiții prevăzute de Consiliu în aplicarea articolului 3 și a articolului 3a. În acest scop, statele membre pun la dispoziția Comisiei toate informațiile necesare și cooperează pe deplin cu aceasta.”</p>
--	--

Justificare – A se vedea punctul 2.3 din aviz

Modificarea 6

Articolul 1 alineatul (6) din regulamentul propus

<p>„Curtea de Conturi Europeană are dreptul de a efectua controalele sau auditurile financiare pe care le consideră necesare în cadrul gestionării asistenței. Comisia, inclusiv Oficiul European de Luptă Antifraudă, are dreptul de a-și trimite propriii funcționari sau reprezentanții autorizați în vederea efectuării controalelor sau auditurilor financiare sau tehnice pe care le consideră necesare în cadrul gestionării asistenței financiare comunitare pe termen mediu.”</p>	<p>„Fără a aduce atingere articolului 27 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, Curtea de Conturi Europeană are dreptul de a efectua în statul membru beneficiar al asistenței financiare comunitare pe termen mediu controalele sau auditurile financiare pe care le consideră necesare în cadrul gestionării asistenței financiare comunitare pe termen mediu respective. Comisia, inclusiv Oficiul European de Luptă Antifraudă, are, prin urmare, dreptul de a-și trimite propriii funcționari sau reprezentanții autorizați în vederea efectuării controalelor sau auditurilor financiare sau tehnice pe care le consideră necesare în statele membre beneficiare ale în cadrul gestionării asistenței financiare comunitare pe termen mediu în legătură cu asistența respectivă.”</p>
--	--

Justificare – A se vedea punctul 2.1 din aviz